

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Vårdcentralen Tomelilla

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2022-05-11

Datum

Tomelilla

Ort

Dorte Kjeldmand och Thord Svanberg

Inspektörer

Styrkor

- Bra arbetsklimat med stabil bemanning
- Ändamålsenliga lokaler
- Allsidigt patientunderlag och lagom storlek på VC
- Valfungerande studierektor

Svagheter

- Ordinarie läkare har svårt att ta sig tid till vidareutbildning
- Läkarmötena på VC är utan strukturerat utbildningsinnehåll
- Handledningen utgår inte från den individuella utbildningsplanen
- Det finns inget introduktionsprogram för ST-läkare
- Handledningen dokumenteras inte av ST-läkaren
- Inga Sitt-ins har genomförts

Förbättringspotential

- Öka tiden för läkarmötena och förbättra strukturen med specifikt utbildningsinnehåll inklusive genomgång av vetenskapliga artiklar
- Skapa ett introduktionsprogram för ST
- Gör sit-in både hos ST och handledare regelbundet
- Skapa rutiner för framtida ST-läkare, till exempel möjligheter för ST att handleda, listning på ST-läkare, ledarskapsmoment mm

STRUKTUR

A Verksamheten

Vårdcentralen ligger i Tomelilla, i en fd galleria. Den drivs av region Skåne. Man har ca 7500 listade. Upptagningsområdet är allsidigt med framförallt landsbygdsbefolkning. Man har ansvar för Hemsjukvård och Särbo och BVC. I övrigt finns de verksamheter som behövs för att uppfylla Region Skånes primärvårdsuppdrag.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Antalet fast anställda specialister i allmänmedicin är 6, omräknat till heltider 3,75, vilket innebär en specialist på 2000 listade. 5 av de fast anställda är handledarutbildade. Det finns 1 ST-läkare och 1 AT-läkare. Att rekrytera fler fasta allmänläkarspecialister är högprioriterat men svårt. I övrigt finns de kompetenser som behövs för en allsidig primärvård.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Lokalerna är rymliga, fina och ändamålsenliga. ST läkaren har eget rum. Utrustningen är adekvat och tillgång till IT stöd med sökbar vetenskaplig bas finns.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggnig

Det finns utförliga regionala riktlinjer för hur ST tjänstgöringen ska genomföras. Valfungerande studierektorsfunktion och engagerad studierektor. Introduktionsprogram saknas. ST läkaren har individuellt utbildningsprogram. Då den nuvarande ST läkaren har kommit tillbaka efter en lång tids sjukdom och fortfarande är sjukskriven deltid, har man ännu inte kunnat fullfölja en hel del moment i utbildningen. Dessa får komma successivt när ST-läkaren kommit upp i arbetstid. Jourtjänstgöring görs på lokal kvälls och helgmottagning i Sjöbo. ST läkarna har möjlighet att delta i HSV och Särbo bemanning.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Handledning görs alltid 1 timme per vecka. Sit-ins görs inte i nuläget, video används inte. Den kontinuerliga bedömningen görs i dialogform, etablerade kompetensvärderingsmetoder som tex specialistkollegium har ännu inte kunnat genomföras. Mitt i ST ska göras av alla ST-läkare. Instruktionshandledning fungerar väl, aldrig problem att fråga annan specialist. Handledarsamtalen dokumenteras inte. Årsgenomgång av IUP med SR och handledare samt medarbetarsamtal med VC-chef har ännu ej gjorts med nuvarande ST, som varit anställd på VC kort tid. Någon formell plan för hur man hjälper ST-läkare i svårigheter finns inte utan görs om problem uppstår och nu har man en konkret plan för hur man ska hjälpa nuvarande ST-läkare.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Regelbundna läkarmöten ca ½ timme per vecka genomförs, ofta falldiskussioner men man hinner inte med mer organiserad utbildning eller genomgång av vetenskapliga artiklar. ST-läkaren har möjlighet till självstudietid en halvdag/vecka. En tisdag i månaden ordnar SR funktionen ST dag i Lund med utbildning halva dagen och FQ-grupp halva dagen som nuvarande ST inte deltar i på grund av sin sjukdom. Sidotjänstgöringar planeras in av Studierektorn. Det är inte problem att få ledigt för att gå de kurser som ST-läkaren behöver.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Kurs i vetenskapligt arbete är obligatorisk och görs på Centrum för Primärvårdsforskning i Malmö. Tillgång till disputerad handledare finns. Kvalitetsarbete på Vårdcentralen ska göras. Doktorandprogram finns centralt i Skåne-regionen. Läkarmöten genomförs ca 30 min varje vecka men har inget vetenskapligt innehåll.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Det är svårt att värdera detta moment då den nuvarande ST-läkaren enbart varit anställd på Vårdcentralen några månader och är deltidssjukskriven. Han har därför inte kommit igång med dessa moment förutom den kommunikativa kompetensutvecklingen. Den utvecklas än så länge bara i dialogform med handledaren. Tidigare ST-läkare på VC har enligt VC-chef och SR dock i viss utsträckning genomfört dessa moment men det var 4 år sedan man hade ST läkare senast.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.